

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Jitkou Kitličkovou v právní věci

žalobce: Expobank CZ a.s. se sídlem Vítězná 126/1, 150 00 Praha 5, IČ 14893649,

zastoupeného Mgr. Tomášem Matějovským, advokátem se sídlem Na Poříčí 1079/3a, 110 00 Praha 1,

proti žalovanému: Credendo-Short-Term EU Risks úvěrová pojišťovna a.s. se sídlem Na Pankráci 1683/127, 140 00 Praha 4, IČ 27245322,

zastoupenému JUDr. Pavlem Dejlem, Ph.D., LL.M., advokátem. se sídlem Jungmannova 745/24, 110 00 Praha 1,

o zaplacení částky 105,169.901,60 Kč s příslušenstvím, o žalobě na obnovu řízení

t a k t o :

I. Žaloba, jíž se žalobce domáhá povolení obnovy řízení vedeného u Městského soudu v Praze pod sp.zn. 39 Cm 213/2013, se zamítá.

II. Žalobce je povinen zaplatit žalovanému na náhradu nákladů řízení částku 786.802,50 k rukám zástupce žalovaného ve lhůtě do tří dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

1. V řízení sp.zn. 39 Cm 213/2013 rozhodoval Městský soud v Praze (dále jen „zdejší soud“) o žalobě ze dne 30.12.2013, podané žalobcem soudu dne 31.12.2013, jíž se žalobce domáhal po žalovaném zaplacení částky 105,169.901,60 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně od 27.9.2013 do zaplacení z titulu pojistného plnění. Po právní moci rozhodnutí, jimiž bylo toto řízení skončeno, uplatnil žalobce mimořádný opravný prostředek, když se další žalobou ze dne 10.8.2016, dále doplněnou podáními ze dne 19.4.2018 a ze dne 30.10.2018, domáhal povolení obnovy tohoto řízení. S ohledem na poměrně značnou skutkovou složitost věci a žalobcem tvrzené důvody obnovy (jak budou uvedeny níže) soud považuje za potřebné nejdříve podrobněji připomenout, jaký byl průběh původního řízení, jehož obnovy se žalobce domáhá:

2. Pokud jde o nároky uplatněné žalobou ze dne 30.12.2013, žalobce tvrdil, že dne 27.7.2012 společnost Balli Stell Czech s.r.o. se sídlem Trojanova 1993/5, 120 00 Praha 2 – Nové Město, IČ 27616525 (dále jen „Balli Steel“) jako výstavce vystavila směnky vlastní č. BSC

20120133/01 na částku 1,000.000,- EUR, č. BSC 20120133/02 na částku 1,000.000,- EUR, č. BSC 20120133/03 na částku 1,000.000,- EUR, č. BSC 20120133/04 na částku 1,000.000,- EUR, č. BSC 20120133/05 na částku 1,000.000,- EUR, č. BSC 20120133/06 na částku 1,000.000,- EUR a č. BSC 20120133/07 na částku 899.200,- EUR (dále jen „směnky“, které v dalším textu soud označuje pro stručnost jen jejich posledním dvojčíslím, tedy 01 až 07), a to na řad společnosti Slovcast Steel s.r.o. se sídlem Zámocká 30, 811 01 Bratislava, Slovenská republika, IČ 45562288 (dále jen „Slovcast“). Uvedené směnky byly vystaveny v anglickém jazyce s doložkou „bez protestu“ a byly avalovány společností Balli Group Plc, se sídlem 5 Stanhope Gate, Londýn W1K 1AH, Spojené království Velké Británie a Severního Irsku, IČ 02632984 (dále jen „Balli Group“). Jako platební místo bylo na směnkách určeno město Praha a jako domicilát byla určena Česká spořitelna a.s. se sídlem Olbrachtova 1928/62, 140 00 Praha 4 (dále jen „Česká spořitelna“). Žalobce o směnkách tvrdil, že měly sloužit jako platební instrument v obchodech s ocelovými ingoty a obchody s takzvaným přímo redukováným železem (DRI), které proběhly mezi Balli Steel a Slovcast. Uvedené směnky později společnost Slovcast převedla indosamentem na společnost Swiss Forfait s.r.o. se sídlem Na Perštýně 362/2, 110 00 Praha 1 – Staré Město, IČ 28228294 (dále jen „Swiss Forfait“), ta pak jako pojistník a pojištěný dne 7.3.2008 uzavřela pojistnou smlouvu č. 160000278 s žalovaným (dříve Komerční úvěrová pojišťovna EGAP, a.s.) jako pojistitelem (dále jen „pojistná smlouva“), a to ve znění Všeobecných pojistných podmínek GA – F1, účinných od 1.1.2005 (dále jen „VPP“). Pojistnou smlouvou byla kryta rizika nezaplacení pohledávek vyplývajících z financování pohledávek nebo financování závazků, přičemž podle článku 1. pojistné smlouvy se pojištění vztahovalo také na pohledávky ze směnek, respektive na směnky, který pojištěný odkoupil před datem jejich splatnosti. Společnost Swiss Forfait byla se souhlasem pojistitele podle článku 5. VPP oprávněna jako pojistník a původní pojištěný převést pojištěné pohledávky na finanční instituci, kterou je i žalobce. Dodatkem k pojistné smlouvě č. 86 ze dne 27.7.2012 pojišťovna udělila písemný souhlas s převodem pojištěných pohledávek, tj. směnek s konečným dvojčíslím 03 až 07, na žalobce. Podle tohoto dodatku k pojistné smlouvě také práva a povinnosti z pojistného vztahu přešla s pojištěnými pohledávkami, včetně práva na pojistné plnění, na nabyvatele pohledávek pojištěných podle pojistné smlouvy. Na základě dodatku č. 86 k pojistné smlouvě se tedy žalobce stal pojištěným proti riziku neproplacení v dodatku specifikovaných směnek, na které se pojištění podle tvrzení žalobce uvedeného v žalobě vztahovalo. V souvislosti s uzavřením dodatku č. 86 k pojistné smlouvě došlo k indosamentu směnek ze společnosti Swiss Forfait na žalobce. Podkladem k indosaci směnek byla i smlouva o odkupu pohledávek – forfaitingová smlouva č. 12255 ze dne 27.7.2012, uzavřená mezi Swiss Forfait a žalobcem v návaznosti na uzavření dodatku číslo 86 k pojistné smlouvě.

3. Dále žalobce ve své žalobě tvrdil, že poté, co se stal nabyvatelem předmětných pěti pojištěných směnek č. 03 až 07, začal činit počátkem roku 2013 aktivní kroky směřující k následnému řádnému uplatnění směnek vůči jejich výstavci Balli Steel a z opatrnosti i vůči společnosti Balli Group jakožto avalovi. K vykonání směnečných úkonů (zejména k předložení směnek a k inkasu směnečných částek od směnečného dlužníka Balli Steel i ručitele Balli Group) žalobce zmocňovacím rubopisem zmocnil Českou spořitelnu, a.s. která dne 23.1.2013 směnky prezentovala, v den jejich splatnosti ani následujících dvou pracovních dnech však dlužníkem Balli Steel k jejich poplacení nedošlo. Žalobce se obrátil ve věci proplacení směnek rovněž na společnost Balli Group jako avala uvedeného na směnkách, Česká spořitelna uvedeného společnosti zaslala 7 výzev k proplacení každé ze směnek, ty však proplaceny nebyly. Žalobce obdržel pouze vyjádření společnosti Balli Group ze dne 30.1.2013, že tato společnost pracuje na plánu své restrukturalizace. Dále žalobce obdržel dopis společnosti Balli Steel, kterým mu oznamovala zahájení administračního řízení podle

britského insolvenčního zákona, na základě kterého tři společnosti ze skupiny Balli ve Velké Británii vstoupily do režimu ochrany před věřiteli a byla zahájena jejich nucená restrukturalizace. Na základě těchto informací získaných během měsíce ledna 2013 žalobce usoudil, že k proplacení směnek zjevně nedojde v přiměřené době, proto dne 24.1.2013 neprodleně písemně informoval žalovaného o neproplacených splatných závazcích dlužníka Balli Steel z pojištěných směnek v celkové výši 4.899.200,- EUR, o celkové výši závazků Balli Steel ze všech směnek ve výši 6.899.000,- EUR, dále informoval žalovaného o jednáních s avalem směnek – společností Balli Group. E-mailem ze dne 24.1.2013 žalobce žalovanému oznámil prodlení společnosti Balli Steel se splácením jejích směnečných závazků, e-mailem ze dne 30.1.2013 pak žalovanému sdělil, že úhrady předmětných směnek se žalobci přes veškerou snahu nepodařilo dosáhnout. Žalobce žalovaného v souladu s VPP informoval dne 8.3.2013 o hrozbě pojistné události, oznámení doložil veškerými dostupnými doklady a žalovaný přijetí tohoto dopisu potvrdil dne 11.3.2013. Žalobce rovněž připravil žalobu, již se chtěl domáhat vydání směnečného platebního rozkazu proti dlužníkovi z pojištěných směnek, než však stačil žalobu připravit a podat, bylo dne 14.3.2013 zahájeno u zdejšího soudu insolvenční řízení s Balli Steel jako dlužníkem, jehož úpadek byl zjištěn usnesením Městského soudu v Praze č.j. MSPH 98 INS 6977/2013–A-20 ze dne 10.4.2013. a poté byl dne 27.6.2013 na majetek společnosti Balli Steel prohlášen konkurs. Když se žalobce o zahájení insolvenčního řízení s dlužníkem Balli Steel dozvěděl, podal řádně přihlášku svých pohledávek podle insolvenčního zákona, jako pohledávka byla přihlášena každá z pojištěných směnek s veškerým příslušenstvím a v přezkumném řízení byly tyto přihlášené pohledávky žalobce ze strany insolvenčního správce společnosti Balli Steel uznány a zjištěny v plné výši (tedy celkem ve výši 230,735.285,28 Kč). Z toho uznané a zjištěné pohledávky plynoucí z pojištěných směnek činily i s příslušenstvím částku 127,260.151,65 Kč.

4. Žalobce dále uváděl, že pokračoval v pokusech o uplatnění předmětných pohledávek ze směnek vůči avalovi Balli Group ve Velké Británii, s ohledem na probíhající program ochrany společností ze skupiny Balli před věřiteli však v tomto směru nebyl úspěšný. Pohledávky žalobce byly přihlášeny v řízení proti Balli Group, s jejím administrátorem byl v úzkém kontaktu i insolvenční správce Balli Steel, platební neschopnost dlužníka Balli Steel i avala Balli Group ale byla s ohledem na jejich insolvenční, respektive administraci, zřejmá. Žalobce proto uplatnil neuhrazené pohledávky jako pojistnou událost u žalovaného, ten však vyplatit pojistné plnění podle pojistné smlouvy opakovaně odmítl, s čímž žalobce nesouhlasil. Žalobce zdůrazňoval, že od společnosti Swiss Forfait pohledávky v podobě pojištěných směnek řádně odkoupil, směnky jsou s dobou splatnosti kratší než 12 měsíců, žalovaným tvrzená neprůkaznost obchodů, v rámci kterých měly sloužit směnky k úhradě zboží, není podle žalobce relevantní, k postoupení směnek došlo před splatností pohledávek z pojištěných směnek a žalobce se stal jejich nabyvatelem a pojištěným podle pojistné smlouvy s vědomím a výslovným souhlasem žalovaného. Splnil i podmínku včasného oznámení hrozby pojistné události žalovanému podle článku 7 pojistné smlouvy a již dříve informoval žalovaného o prodlení Balli Steel se splácením jejích směnečných závazků, což vzal žalovaný na vědomí. Nezaplacení pojištěných směnek ze strany Balli Steel i avala Balli Group a jejich vstup do insolvence (respektive administrace) je případem pojistného nebezpečí, pojistnou událostí pak bylo podle pojistné smlouvy nezaplacení pohledávky v době splatnosti. Žalobce byl toho názoru, že jako pojištěný své povinnosti v souladu s pojistnou smlouvou plnil, nevztahují se na něj žádné výluky či omezení pojištění a má tedy nárok na výplatu pojistného plnění týkajícího se všech pojištěných směnek. Po odpočtu sjednané 15% spoluúčasti tedy žalobce jako pojistné plnění požadoval (po přepočtu na české koruny) celkem 105,169.901,60 Kč.

5. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě projednávání v řízení sp.zn. 39 Cm 213/2013 uplatněné nároky žalobce odmítl jako nedůvodné. Učinil sice nesporným tvrzení žalobce o uzavření pojistné smlouvy ze dne 7.3.2008 se společností Swiss Forfait ve znění dodatku č. 86 a VPP, nesouhlasil však s tvrzením žalobce, že pokud žalobce nabyl od společnost Swiss Forfait směnky, které nebyly směnečným dlužníkem ani směnečným ručitelem zaplacený, měl by na jejich úhradu ze strany žalovaného obdržet pojistné plnění. Žalovaný zdůraznil, že se mezi účastníky nejedná o spor směnečný, ale o spor o plnění z pojistné smlouvy, podle ní ale žalobci v souvislosti s předmětnými směnkami žádný nárok na pojistné plnění nevznikl. Předmětem pojistné smlouvy je pojištění rizika nezaplacení nesporných pohledávek pojištěného vyplývajících z financování pohledávek, přičemž pohledávkou se podle článku 11 VPP pro účely pojistné smlouvy rozumí peněžitý nárok pojištěného na úhradu zboží nebo služeb vyplývající ze smlouvy o dodání zboží, pokud byl tento nárok postoupen na pojištěného. Podle českého práva jde podle žalovaného o takzvané pojištění úvěru a záruky ve smyslu § 47 zákona č. 37/2004 Sb. o pojistné smlouvě, v návaznosti na sjednání pojistné smlouvy pojistitel schvaluje takzvaný úvěrový limit, který určuje maximální částku, do níž mohou pohledávky určitého zákazníka za konkrétním dlužníkem pojištěny. Existence příslušné pohledávky z obchodního styku (v tomto konkrétním případě z dodávky zboží) je základním předpokladem pro vznik práva na pojistné plnění, v pojistné smlouvě a ve VPP byla smluvně stanovena povinnost pojištěného dodat pojistiteli písemné doklady o neuhrazené pohledávce (bod 4.1 VPP nebo bod 3.3 přílohy č. 1 pojistné smlouvy, modul A8/E). Ve vztahu k nároku uplatněnému žalobcem měly být předmětem pojištění konkrétně pohledávky společnosti Slovcast jako zákazníka za společností Balli Steel coby dlužníka, vyplývající ze smlouvy o dodávce přímo redukováného železa.

6. Žalovaný dále ve svém vyjádření k žalobě o zaplacení částky 105.169.901,60 Kč s příslušenstvím uvedl, že společnost Swiss Forfait jako původní pojištěný podle předmětné pojistné smlouvy uzavírala se svými klienty forfaitingové smlouvy za účelem financování jejich pohledávek z obchodního styku, přičemž v tomto konkrétním případě byla mezi společností Slovcast a Swiss Forfait uzavřena forfaitingová smlouva č. 12255 ze dne 27.7.2012, která výslovně odkazuje na kupní smlouvu č. BSC 2012-01-33, uzavřenou dne 22.6.2012 mezi společností Slovcast a Balli Steel na dodávku železa, dále na to, že příslušné množství železa bylo dodáno a společností Balli Steel převzato a že na úhradu dodaného železa Balli Steel vystavila Slovcastu směnky v hodnotě převzatého zboží. Poskytnutí finančních prostředků společností Slovcast ze strany Swiss Forfait bylo tedy vázáno výslovně na řádnou dodávku zboží podle uzavřené kupní smlouvy. Směnky, o které žalobce opírá nárok na pojistné plnění, byly tedy vydány jakožto platební instrument, když měly sloužit k uhrazení ceny skutečně dodaného železa, žalobce však tvrdil, že to pro jeho nárok není podstatné a odkazoval na abstraktní povahu směnek jakožto cenných papírů. Žalovaný nesouhlasil s tímto tvrzením žalobce, že by v řízení mělo být řešeno údajné samostatně stojící právo ze směnek, neboť žalobce se v tomto řízení nedomáhal plnění ze směnek, ale pojistného plnění z uzavřené pojistné smlouvy, tedy z jiného právního titulu. Rovněž podle další forfaitingové smlouvy, uzavřené rovněž pod číslem 12255 dne 27.7.2012, bylo součástí forfaitingového obchodu mezi žalobcem a společností Swiss Forfait doložení existence a splnění smlouvy o dodávce zboží (železa) mezi Balli Steel a společností Slovcast. Žalovaný v této souvislosti odkazoval na obsah této druhé forfaitingové smlouvy, podle kterého byl odkup směnek „podmíněn dostupností dohodnutých dokumentů“ a podmíněn „předložením dokumentů podle článku 6 níže“ - mezi tyto dokumenty náležela zejména kupní smlouva, obchodní faktury pro dílčí dodávky zboží, přepravní dokumenty či protokoly o předání zboží. Žalovaný nepopíral, že pojistnou smlouvou mohly být pojištěny i pohledávky vyplývající ze směnek, kterými bylo hrazeno dodávané zboží, trval však na tom, že i v těchto případech bylo

předpokladem pro vznik povinnosti pojišťovny plnit i prokázání existence pohledávky za dlužníkem ze smlouvy o dodání zboží. I když podle žalovaného směnečné právo připouští, aby byly emitovány směnky bez hospodářské kauzy, není to případ směnek předkládaných žalobcem, neboť ty byly vydány výslovně jako platební instrument. Pokud se žalobce dovolával obsahu dodatku č. 86 k pojistné smlouvě, uváděl k tomu žalovaný, že sice vyslovil souhlas s postoupením pohledávek, které vyplývají ze směnek v dodatku specifikovaných, samozřejmě však předpokládal, že se jednalo o pohledávky, které byly způsobilým předmětem pojištění podle uzavřené pojistné smlouvy. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě dále obsáhle vylíčil, proč se domnívá, že předmětné obchody s železem ve skupině Balli byly pouze fiktivní; sám žalobce si měl být podle žalovaného vědom toho, že okolnosti vzniku údajných pohledávek z kupní smlouvy o dodávkách železa jsou podezřelé a že žádný předmět pojištění podle pojistné smlouvy v tomto případě neexistuje. k čemuž žalovaný uvedl řadu dalších argumentů. Žalovaný rovněž pochyboval o tom, že žalobce řádně plnil povinnosti dané mu ustanovením § 12 z. č. 21/1992 Sb. o bankách, podle kterého je žalobce jakožto banka povinen při výkonu své činnosti postupovat obezřetně, zejména provádět obchody způsobem, který nepoškozuje zájmy jejich vkladů z hlediska návratnosti jejich vkladů a neohrožuje bezpečnost a stabilitu banky. V této souvislosti žalovaný tvrdil, že již v průběhu měsíce července 2012 došlo k prodlení s úhradou směnek vystavených Balli Steel dne 12.1.2012, sankční úrok z prodlení ve výši 11.295,33 EUR však za Balli Steel, která v té době již byla zjevně v platební neschopnosti, uhradila dne 27.7.2012 Swiss Forfait. a téhož dne byla sjednána druhá forfaitingová smlouva mezi žalobcem a Swiss Forfait, podle které mělo dojít k profinancování směnek vystavených Balli Steel v celkové nominální hodnotě 6,899.200 EUR. Podle žalovaného došlo uzavřením druhé forfaitingové smlouvy pouze k přeřinancování dluhu, který byl již v té době po splatnosti, žalobci tedy bylo známo, že dlužník Balli Steel není schopen plnit své závazky. Přesto žalobce druhou forfaitingovou smlouvu uzavřel, a to i navzdory tomu, že již dne 26.7.2012 obdržel od Swiss Forfait dokumenty k údajné transakci, které měly podle jejich obsahu vzniknout až dne 27.7.2012. Žalobce tedy mohl podle žalovaného poznat, že se jedná o fingované dokumenty o dodávkách železa, přesto to žalobci při poskytování financování nevadilo. Uvedený postup byl porušením povinností pojištěného z pojistné smlouvy uzavřené mezi účastníky, které vylučovaly právo na pojistné plnění. To v daném případě nevzniklo jak z důvodu, že neexistovaly samotné pohledávky ze smluv o koupi zboží, tak proto, že podle bodu 2.3.1 písm. e VPP byly z pojištění vyloučeny pohledávky, jejichž splatnost splatnosti překračuje maximální dobu splatnosti, dohodnutou na 180 dnů. Žalovaný též namítal, že podle předmětné pojistné smlouvy pojištění nevzniklo ve vztahu k pohledávkám mezi propojenými osobami a že pojistnou událostí není ani škoda při financování platebně neschopného dlužníka, Ze všech uvedených důvodů pak žalovaný navrhl, aby soud žalobu v celém rozsahu zamítl.

7. Zdejší soud po provedeném dokazování rozsudkem čj. 39 Cm 213/2013-232 ze dne 20.2.2015 (dále jen „rozsudek MS“) výše uvedenou žalobu o zaplacení částky 105.169.901,60 Kč s příslušenstvím zamítl (výrok I. rozsudku) a rozhodl o povinnosti žalobce zaplatit žalovanému částku 734.179,60 Kč na náhradu nákladů řízení (výrok II. rozsudku). Pokud jde o skutkový stav věci, soud vycházel ze zjištění, že žalobce je vlastníkem předmětných směnek, že směnečný dlužník ani jeho aval žádnou ze směnek s konečným dvojčíslem 03 až 07 k datu splatnosti nezaplatili a že jsou v insolvenční (resp. administraci), že mezi žalovaným a společností Swiss Forfait byla uzavřena pojistná smlouva specifikovaná v žalobě a že dodatkem číslo 86 pojistné smlouvy došlo k postoupení pohledávek za dlužníkem Balli Steel Czech s.r.o. z předmětných směnek s konečným dvojčíslem 03 až 07 na žalobce včetně práv a povinností z pojistného vztahu, že žalobce jako vlastník předmětných směnek a směnečný věřitel sice mohl poté, co předmětné směnky nebyly směnečným dlužníkem ani ručitelem

řádně uhrazeny, uplatňovat po žalovaném nárok na pojistné plnění podle pojistné smlouvy číslo 160000278 ze dne 7.3.2008, avšak za dodržení podmínek, za nichž byl žalovaný povinen v případě neuhrazení pohledávek (zahrnujících i nezaplacené směnky) pojištěnému plnit. Soud přitom dospěl k závěru, že splnění těchto podmínek prokázáno nebylo, když již z nesrovnalosti v datech (kdy směnky vystavené údajně dne 27.7.2012 i nabývací doklady ke zboží z téhož dne byly žalobci předloženy již dne 26.7.2012) vyplývalo, že takzvaný podkladový závazek (dodávka železa na základě kupní smlouvy, která měla být smenkami hrazena) zjevně v žalobcem tvrzené podobě nemohl existovat a tato skutečnost byla žalobcem zcela ignorována. Forfaitingové smlouvy uzavřené společností Swiss Forfait se společností Balli Steel přitom jednoznačně předpokládaly jako podmínku financování předmětných obchodů předkládání příslušných dokladů o realizovaných dodávkách zboží na základě uzavřených kupních smluv. Pokud žalobce takovéto zjevné nedostatky při přebírání předmětných pohledávek toleroval, je zřejmé, že porušil povinnosti podle článku 3.1 VPP, podle článku 2.3.3 písmeno d) druhá odrážka VPP a současně nebyla dodržena podmínka podle článku 2.3.1 písmeno e) VPP, neboť existovaly-li předmětné směnky fakticky dne 26.7.2012, podle vyznačeného data splatnosti činila doba jejich splatnosti nikoli pojistnou smlouvou předpokládaných 180 dnů, ale 181 dnů, a pojištění se tedy na ně nemohlo vztahovat.

8. Zjištěný skutkový stav věci soud právně posoudil tak, že vztah mezi účastníky byl založen pojistnou smlouvou ze dne 7.3.2008, uzavřenou v režimu tehdy platného zákona č. 37/2004 Sb. o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů, a to konkrétně podle § 47 odst. 1 citovaného zákona, že práva a povinnosti pojistitele a pojištěného byla v tomto případě velmi podrobně upravena v přílohách pojistné smlouvy a ve VPP, které byly její nedílnou součástí, a to včetně podrobné specifikace pojištěných pohledávek a výluk v pojištění, a že na straně žalobce, který v případě předmětných směnek vstoupil do práv a závazků pojištěného, ke splnění podmínek pro výplatu pojistného v tomto případě nedošlo. Pokud žalobce tvrdil, že ve sporu jde o směnky, tedy abstraktní cenný papír, kdy není třeba zjišťovat žádné další okolnosti týkající se jejich vystavení, byl soud naopak toho názoru, že s ohledem na znění podmínek uvedených v pojistné smlouvě tento názor žalobce nemůže obstát. Pojistná smlouva jednoznačně uváděla, že je uzavírána pro pojištění rizika nezaplacení pohledávek vyplývajících z financování pohledávek, nebo financování závazků (muselo se nepochybně jednat o pohledávky a závazky existující), v článku 11 – „Vymezení pojmů“ pak bylo financování pohledávek definováno jako poskytnutí finančních prostředků pojištěným zákazníkovi za účelem financování pohledávek zákazníka za dlužníkem vyplývajících ze smluv o dodání zboží za předpokladu, že na pojištěného jsou platně postupovány pohledávky, kterých se financování týká. Nezbytnost zjištění existence hospodářské kauzy pro vydání směnek byla tedy zcela zřejmá, směnky pak byly vystavovány vyloženě jako platební instrument. V tomto případě nebyla prokázána existence pohledávek ze smlouvy o dodání zboží (železa) ve vztahu mezi společností Balli Steel a Slovcast a nebyly splněny ani další podmínky pro výplatu pojistného plnění. Soud proto žalobu o zaplacení pojistného plnění v celkové výši 105,169.901,60 Kč s příslušenstvím výše uvedeným rozsudkem čj. 39 Cm 213/2013-232 ze dne 20.2.2015 jako nedůvodnou zamítl.

9. Rozsudek MS napadl žalobce odvoláním, o němž Vrchní soud v Praze jako soud odvolací rozhodl svým rozsudkem čj. 6 Cmo 221/2015-390 ze dne 22.3.2016 (dále jen „rozsudek VS“) tak, že ve výroku I. rozsudek MS potvrdil, ve výroku II. uložil žalobci povinnost zaplatit žalovanému náklady odvolacího řízení ve výši 209.765,60 Kč. Odvolací soud mj. shodně s právním názorem zdejšího soudu jako soudu prvního stupně uzavřel, že „neobstojí tvrzení

žalobce, že pro účely výplaty pojistného plnění nebylo třeba existence pohledávky vyplývající ze smluv o dodání zboží“. Rozsudek VS i rozsudek MS nabyly právní moci dne 11.5.2016.

10. Žalobce rozsudek VS dále napadl dovoláním ze dne 8.7.2016, které bylo usnesením Nejvyššího soudu ČR čj. 23 Cdo 5017/2016-558 ze dne 22.8.2017 odmítnuto. Současně dne 10.8.2016 žalobce podal žalobu na obnovu řízení sp.zn. 39 Cm 213/2013 (přičemž řízení o ní soud s ohledem na podané dovolání nejdříve přerušil podle § 235b odst. 3 o.s.ř. a pokračoval v něm po právní moci rozhodnutí dovolacího soudu).

11. V žalobě na obnovu řízení ze dne 10.8.2016 žalobce provedl rekapitulaci průběhu soudního řízení vedeného u zdejšího soudu pod sp.zn. 39 Cm 213/2013 (a později u Vrchního soudu v Praze pod sp.zn. 6 Cmo 221/2015) a obsáhle zopakoval své výhrady proti závěrům obsaženým v rozsudku MS i VS. Žalobce zdůraznil, že za zcela nesprávný považuje závěr soudu prvního stupně i soudu odvolacího o tom, že „údajná neexistence podkladových obchodů s komoditami, na základě kterých došlo k vystavení Pojištěných směnky, je důvodem pro odmítnutí pojistného plnění“. Žalobce poukazoval na text samotné pojistné smlouvy, který podle jeho názoru soudy vykládaly nesprávně a naprosto absurdně, když v případě, že pojistitel v pojistné smlouvě připustil pojištění směnky, ignorovaly povahu směnky jako abstraktního závazku-zde žalobce v podstatě zopakoval svou právní argumentaci uplatněnou již v odvolání proti rozsudku MS a dále rozvinutou v následném dovolání proti rozsudku VS. Podle žalobce z pojistné smlouvy vyplývalo, že byly pojištěny směnky nezávisle na podkladových obchodech, a tento výklad byl podle jeho tvrzení všeobecně přijímán všemi na vztahu zúčastněnými subjekty, tedy Balli Steel Czech, Swiss Forfait i žalobcem.

12. Ke konkrétním důvodům obnovy řízení pak žalobce s odkazem na ust. § 228 odst. 1 písm.a) o.s.ř. uvedl, že se na jednání ve věci sp.zn. mezi Českou spořitelnou a žalovaným, konaném dne 21.4.2015, dozvěděl o nových skutečnostech, které potvrzují jeho tvrzení, že bylo zavedenou praxí mezi žalovaným (za nějž v té době jednala paní L. S.) a Swiss Forfait (za nějž jednal Ing. D.M.), že směnky skutečně pojištěny byly nezávisle na podkladových obchodech. Podle žalobce je podstatné, že v tomto jiném soudním řízení (vedeném u zdejšího soudu pod sp.zn. 52 Cm 186/2013 ve věci žalobce Česká spořitelna a.s. proti žalovanému), kde šlo o obdobné nároky, jen o jinou sadu směnky vystavených společností Balli Steel Czech, soud uzavřel, že tyto směnky s ohledem na vůli projevenou žalovaným ohledně výkladu pojistných podmínek nepřipouští pochybnost o tom, že jsou pojištěny nezávisle na podkladových obchodech s komoditou. Žalobce tedy poukazoval na to, že sám žalovaný v komunikaci ohledně identické pojistné smlouvy (uzavřené s forfaitérem DF Deutsche Forfait, kde navíc dlouhodobě působili jednatele později vzniklé společnosti Swiss Forfait Ing. D.M. a Ing. J. P.) potvrzoval, že směnky jsou pojištěny jako samostatné závazky a že definice pohledávek podle VPP k pojistné smlouvě se v tomto případě neuplatní.

13. Dále žalobce tvrdil, že na základě těchto pro něj nových informací usiloval o získání potřebných důkazů pro podání žaloby na obnovu řízení. Od společnosti Swiss Forfait se do jeho dispozice se dostaly až dne 30.5.2016 „po dlouhotrvajícím jednání“, kdy žalobci byla v přílohách e-mailu od pana Ing. D.M. poskytnuta e-mailová korespondence vedená mezi DF Deutsche Forfait (resp. později Swiss Forfait) a žalovaným ohledně uzavírání obdobné pojistné smlouvy č. 160000155 v roce 2007 a o navyšování pojistného limitu v roce 2008. Z těchto listin podle žalobce vyplývá, že úmyslem pojištěného bylo pojiřit směnky jako abstraktní platební nástroje nezávislé na podkladových transakcích, že tento úmysl byl žalovanému znám a s takovým výkladem pojistné smlouvy, resp. jejích VOP souhlasil.

Shodu s prvopisem potvrzuje E.V.

Žalobce uváděl, že pokud by znal tyto důkazy již během řízení před zdejším soudem jako soudem prvního stupně, uplatnil by je před účinky koncentrace řízení a soud by po jejich provedení jistě dospěl k závěru, že žalobě je třeba v celém rozsahu vyhovět. Tyto důkazy žalobce označil již v odvolacím řízení, zde je však odvolací soud nepřipustil s odkazem na ust. § 205a o.s.ř.

14. V průběhu řízení o obnově žalobce dále svou žalobu ze dne 10.8.2016 doplnil podáními ze dne 19.4.2018 a ze dne 30.10.2018 o další skutečnosti, o nichž se dále dozvěděl a z nichž vyplývá, že sám žalovaný potvrdil, že byly pojištěny pohledávky ze směnek, že žalobce nemohl předpokládat, že by podkladové obchody snad měly být podvodné, jak tvrdil žalovaný, a dále že by dokumentace k podkladovým obchodům byla v nepořádku. K tomu dále žalobce předložil k důkazu stanovisko Svazu spedice a logistiky České republiky, z.s. ze dne 23.1.2018 (zpracované pro Swiss Forfait) a dále protokoly o podání vysvětlení a výslechu několika svědků ze spisu Policie České republiky, Útvaru pro odhalování korupce a finanční kriminality (později Národní centrála proti organizovanému zločinu) SKPV, Odboru závažné hospodářské trestné činnosti, 2. oddělení čj. NCOZ-864-/TČ-2016-412202 (dále jen trestní spis), když tato trestní věc se týká vyšetřování čtyř fyzických osob (mj. Ing. D.M.) pro trestné činy pojištný podvod a úvěrový podvod a rovněž vyšetřování obchodních aktivit Bali Steel Czech s.r.o., Swiss Forfait s.r.o..a dalších společností.

15. Doplnující podání žalobce ze dne 19.4.2018 a ze dne 30.10.2018 soud podle jejich obsahu zhodnotil jako rozšíření žaloby na obnovu řízení o nová skutková tvrzení a tuto změnu žaloby připustil podle § 95 o.s.ř. usnesením vyhlášeným při jednání konaném dne 13.2.2020.

16. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě na obnovu řízení (kromě podrobného shrnutí skutkového stavu věci a procesního stavu skončeného řízení sp.zn. 39 Cm 213/2013) uvedl, že je nepřipustná, neboť nejsou splněny podmínky pro obnovu řízení uvedené v ust. § 228 odst. 1 o.s.ř. - skutečnosti a důkazy předkládané nyní žalobcem nejsou skutečnostmi a důkazy, které žalobce bez své viny nemohl použít v původním řízení. Žalovaný poukazoval na tvrzení samotného žalobce, že se o existenci důkazů dozvěděl na soudním jednání konaném ve věci České spořitelny a.s. dne 21.4.2015 a že teprve poté začal komunikovat se společností Swiss Forfait, která mu tyto důkazy poskytla až 30.5.2016. Podle žalovaného mohl žalobce uvedené důkazy zajistit ihned po zjištění jejich existence od České spořitelny nebo jiným způsobem, případně je od svého smluvního partnera Swiss Forfait mohl získat dříve-proč k tomu nedošlo, žalobce neuvedl. Podle žalovaného to bylo způsobeno liknavostí žalobce v původním řízení, resp. ještě před jeho zahájením (před odkupem směnek, kdy měl žalobce prověřit s náležitou odbornou péčí všechny okolnosti daného obchodu). Žalovaný namítal, že pokud si tyto důkazy mohla opatřit Česká spořitelna a s.s. pro vedení řízení, v němž se domáhala obdobného pojištného plnění proti žalovanému jako žalobce, mohl tak včas učinit i žalobce sám v původním řízení.

17. Pokud jde o skutečnosti a důkazy uvedené žalobcem v doplněných žaloby na obnovu řízení, žalovaný dále namítal, že většina z nich vznikla až v roce 2018, tedy po skončení řízení, jehož obnovy se žalobce domáhá. Nejde tedy o důkazy, které by žalobce bez své viny nemohl v původním řízení použít, a to proto, že v době, kdy běželo původní řízení, ještě vůbec neexistovaly. Žalovaný dále podrobně rozebral i obsah žalobcem navrhovaných důkazů se závěrem, že ani kdyby tyto důkazy byly přípustné, nemohly by přivodit příznivější výsledek řízení pro žalobce. Namítal tedy, že není splněna ani jedna z podmínek pro povolení obnovy řízení sp.zn. 39 Cm 213/2013 uvedená v ust. § 228 odst. 1 o.s.ř. a navrhl proto, aby soud žalobu na obnovu řízení zamítl.

18. Při provedeném dokazování listinami soud zjistil a má za prokázáno

- výpisem z obchodního rejstříku společnosti DF Deutsche Forfait s.r.o., že tato společnost vznikla dne 18.4.2000 a v době od 1.7.2005 do 25.7.2008 vykonával funkci jejího jednatele Ing. D.M.,
- e-mailem ze dne 30.5.2016, že Swiss Forfait (za níž jednal D.M.) zaslala žalobci „dle dnešní telefonické domluvy“ v příloze a dalších e-mailech (jimiž bylo rovněž provedeno dokazování) návrh pojistné smlouvy č. 160000155 uzavírané mezi DF Deutsche Forfait s.r.o. a žalovaným, e-mailovou korespondencí vztahující se k uzavírání této smlouvy ze dne 14.11.2007, ze dne 16.11.2007 a ze dne 12.12.2007 a další e-mailovou korespondencí vztahující se k předmětným obchodům mezi Swiss Forfait a žalovaným z let 2011-2012 (specifikované v žalobě na čl. 438-439 spisu),
- úředním záznamem ze dne 6.11.2014 o podání vysvětlení Ing. L. S., protokolem o výsledku svědkyně Ing. L. S. ze dne 10.1.2018, protokolem o výsledku svědkyně Ing. M. H. ze dne 18.1.2018, protokolem o výsledku svědkyně L. T., MBA ze dne 8.2.2018, protokolem o výsledku svědka Ing. P. R., Ph.D. ze dne 30.8.2018 a protokolem o výsledku svědka Mgr. A. B. ze dne 9.10.2018, že všechny tyto listiny jsou součástí trestního spisu čj. NCOZ-864- /TČ-206-412202 (původně OKFK—5057/TČ-2013-251102) a uvedené osoby byly vyslýchány k otázkám obchodů Balli Steel a Swiss Forfait,
- Stanoviskem Svazu spedice a logistiky České republiky, z.s. ze dne 23.1.2018, že tento materiál byl vypracovaný na objednávku Swiss Forfait a odpovídal na otázky zadavatele vztahující se ke konosamentu č. PLT330612 ze dne 30.6.2012, kdy odesílatelem z přepravní smlouvy byla Balli Steel,
- plnou mocí ze dne 20.5.2014, že ji udělila Česká spořitelna, a.s. advokátu JUDr. L. Smejkalovi pro zastupování ve výše uvedeném trestním řízení,
- plnou mocí ze dne 16.11.2017, že jí udělil žalobce advokátu Mgr. Tomáši Matějovskému pro zastupování ve výše uvedeném trestním řízení,
- protokolem čj. OKFK-4057- /TČ- 2013-251102 ze dne 2.5.2014, že byl sepsán o vydání věci (DVD nadepsané „LBBW, Balli Steel Czech“) žalobcem policii podle výzvy k vydání věci ze dne 25.4.2014 a že tedy žalobce byl o trestním řízení již v této době informován.

19. Soud výše uvedené důkazy hodnotil v první řadě z toho hlediska, zda prokazují důvodnost žaloby na obnovu řízení, tedy zda se jedná o důkazy, které žalobce bez své viny nemohl použít v původním řízení, zabýval se tedy zejména datem vzniku a možnostmi žalobce tyto důkazy uplatnit. Teprve v případě, že by důkazy tuto první podmínku splňovaly, přikročil by soud ke zkoumání podmínky druhé, tedy zda jde o důkazy, které by mohly pro žalobce přivodit příznivější rozhodnutí ve věci.

20. Provedené (žalobcem navržené) důkazy lze rozdělit na dvě základní skupiny-první tvoří listiny, o nichž žalobce podle svého tvrzení dozvěděl dne 21.4.2015 a které se do jeho dispozice měly fyzicky dostat až dne 30.5.2016, kdy mu je poskytla společnost Swiss Forfait. U těchto listin je s ohledem na datum jejich vzniku zřejmé, že existovaly již v průběhu původního řízení ve věci, soud však nesdílí názor žalobce, že je nemohl bez své viny předložit dříve než po jejich získání od společnosti Swiss Forfait a souhlasí s názorem žalovaného, že pokud si tyto listiny pro svůj obdobný spor s žalovaným mohla včas opatřit Česká spořitelna, a.s., měl tuto možnost ve svém sporu i žalobce, když se v obou případech jednalo o listiny, které se týkaly třetí osoby (DF Deutsche Forfait), opatřené od Swiss Forfait, s níž byl žalobce ve smluvním vztahu. V této souvislosti soud (shodně jako žalovaný) odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 32 Cdo 2972/2010 ze dne 22.12.2010 a sp.zn. 32 Cdo 5403/2011 ze dne 31.1.2012, které řeší obdobnou problematiku naplnění podmínek pro povolení obnovy řízení s akcentem na skutečnost, že za důvod obnovy nemohou sloužit informace, které si účastník při řádném postupu s běžnou obezřetností měl a mohl opatřit včas sám.

21. Druhou skupinu žalobcem navrhovaných důkazů pak tvořily listiny opatřené z trestního spisu, tj. úřední záznam o podaném vysvětlení ze dne 6.11.2014 a pět protokolů o výslechu svědků, všechny z roku 2018, dále stanovisko Svazu spedice a logistiky, z.s. ze dne 23.1.2018. Kromě úředního záznamu ze dne 6.11.2014 všechny další uvedené listiny vznikly až poté, co bylo původní řízení pravomocně skončeno. Na tomto místě je třeba akcentovat, že skutečnostmi, rozhodnutími nebo důkazy, které účastník bez své viny nemohl v původním řízení použít, nemohou být důkazy či skutečnosti nové, vzniklé až po právní moci rozhodnutí, jímž bylo řízení skončeno, ale musí jít o skutečnosti či důkazy, které existovaly již v době původního řízení, jehož obnova se navrhuje. Tak tomu zde není, neboť žalobce důvody obnovy spatřuje ve skutečnostech, resp. listinách vzniklých až v roce 2018. Pokud by na základě takových nových skutečností a důkazů byla obnova povolena, nešlo by pak v obnoveném řízení o nové projednání původní žaloby, ale o řízení, v němž by byla projednávána žaloba zcela nová (lišící se od původní vyličením odlišného skutkového stavu). Takovým účelům ovšem institut obnovy řízení neslouží.

22. Pokud pak jde o úřední záznam o podaném vysvětlení ze dne 6.11.2014, který jako jediný z této skupiny důkazů vznikl ještě v průběhu původního řízení, pak ani ten není důkazem, který žalobce bez své viny nemohl dříve použít, a to proto, že protokolem o vydání věci ze dne 2.5.2014 bylo v řízení o obnově naopak prokázáno, že žalobce o probíhající vyšetřování policie věděl nejméně od tohoto data a důkazy z trestního spisu tedy mohl získat ještě v průběhu původního řízení.

23. Podle § 228 odst. 1o.s.ř. žalobou na obnovu řízení může účastník napadnout pravomocný rozsudek nebo pravomocné usnesení, kterým bylo rozhodnuto ve věci samé:

a) jsou-li tu skutečnosti nebo důkazy, které bez své viny nemohl použít v původním řízení před soudem prvního stupně nebo za podmínek uvedených v ustanovení § 205a a § 211a též před odvolacím soudem, pokud mohou přivodit pro něho příznivější rozhodnutí ve věci;

b) lze-li provést důkazy, které nemohly být provedeny v původním řízení před soudem prvního stupně nebo za podmínek uvedených v ustanovení § 205a a 211a též před odvolacím soudem, pokud mohou přivodit pro něho příznivější rozhodnutí ve věci.

24. Podle § 233 odst. 1 o.s.ř. žaloba na obnovu řízení musí být podána ve lhůtě tří měsíců od té doby, kdy ten, kdo obnovu navrhuje, se dozvěděl o důvodu obnovy nebo od té doby, kdy jej

mohl uplatnit; běh této lhůty však neskončí před uplynutím tří měsíců od právní moci napadeného rozhodnutí.

25. V tomto případě žalobce svou žalobu na obnovu řízení i včetně jejího doplnění sice podal s ohledem na datum právní moci rozsudku VS ve lhůtě podle § 233 odst. 1 o.s.ř., pro povolení obnovy však neuvedl žádný důvod, který by bylo možno podřadit pod důvody přípustnosti žaloby uvedené v ust. § 228 odst.1 o.s.ř., (když obě podmínky zde uvedené, tedy že jde o skutečnosti či důkazy, které žalobce nemohl bez své viny v původním řízení použít, a že jde o důkazy, které by mohly přivodit příznivější rozhodnutí ve věci) musí být splněny kumulativně. V tomto případě žalobce nesplnil hned první uvedenou podmínku, soud se proto pro nadbytečnost již ani nezabýval podrobněji obsahem žalobcem předložených listin z hlediska jejich možného dopadu na příznivější posouzení věci a žalobu na obnovu řízení podle ust. § 235e odst. 1 o.s.ř. musel zamítnout.

26. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 142 odst. 1 o.s.ř., přiznal tedy žalovanému jejich náhradu v celkové výši 786.802,50 Kč. Tato částka zahrnuje odměnu advokáta podle § 7 a § 11 odst. 1 a 2 vyhl.č. 177/1996 Sb. za 7 úkonů právní služby po 86.380,- Kč (převzetí zastoupení, podání ve věci ze dne 9.11.2017, 24.4.2019, 4.2.2020, 11.2.2020 a 3.3.2020 a účast na jednání dne 13.2.2020), dále za 1 úkon ve výši jedné poloviny, tj. 43.190,- Kč (za jednání dne 5.3.2020), 8 režijních paušálů podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky po 300,- Kč vyhlášky a 21 % DPH z nákladů právního zastoupení ve výši 136.552,50 Kč. Pouze poloviční odměnu za úkon účasti na jednání konaném dne 3.3.2020 soud žalovanému přiznal proto, že na tomto jednání zástupci účastníků pouze stručně odkázali na své písemné závěrečné návrhy (u žalovaného šlo o podání ze dne 3.3.2020, za něž byla odměna v plné výši přiznána) a došlo k vyhlášení rozhodnutí ve věci, šlo tedy o úkon blížící se úkonu podle § 11 odst. 2 písm. f) vyhl. č. 177/1996 Sb.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení l z e podat odvolání do 15 dnů od jeho doručení, a to Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu podepsaného.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné usnesení, může oprávněný navrhnout výkon rozhodnutí.

Praha dne 5. března 2020

JUDr. Jitka Kitličková v. r.
samosoudkyně